

**REGINA FIAŁKOWSKA
KANCELARIA BIEGŁEGO REWIDENTA
37-450 Stalowa Wola ul. Ofiar Katynia 33/3**

**Wpis na listę podmiotów uprawnionych
do badania sprawozdań finansowych pod numerem 2948**

**OPINIA I RAPORT
NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO
REWIDENTA**

**Z BADANIA SPRAWOZDANIA
FINANSOWEGO**

**Samodzielnego Publicznego Zakładu
Opieki Zdrowotnej**

**Miejskiego Szpitala Zespołonego
w Częstochowie**

za okres od 01-01-2015r. do 31-12-2015r.

Stalowa Wola kwiecień 2016r.

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Dla: Rady Miasta Częstochowy
i Dyrektora Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Miejskiego Szpitala Zespolonego w Częstochowie.

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania finansowego **Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Miejskiego Szpitala Zespolonego** z siedzibą: 42-400 Częstochowa, ul. Mirowska 15, na które składa się:

1. wprowadzenie do sprawozdania finansowego;
2. bilans sporządzony na dzień 31-12-2015r., który po stronie aktywów i pasywów zamyka się sumą: **69 473 003,95 zł**;
3. rachunek zysków i strat za rok obrotowy od 1-01-2015r. do 31-12-2015r. wykazujący **stratę netto** w wysokości: **6 053 673,48 zł**;
4. zestawienie zmian w kapitale własnym za rok obrotowy od 1-01-2015r. do 31-12-2015r. wykazujące **zwiększenie ujemnej wartości** kapitału własnego o kwotę: **6 372 021,91 zł**;
5. rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 1-01-2015r. do 31-12-2015r., wykazujący **zwiększenie** stanu środków pieniężnych o kwotę: **1 020 370,89 zł**;
6. dodatkowe informacje i objaśnienia.

Za sporządzenie zgodnego z obowiązującymi przepisami sprawozdania finansowego odpowiada Dyrektor Szpitala.

Dyrektor jednostki oraz członkowie organu nadzorującego są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w ustawie z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013r. poz.1223, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o rachunkowości”.

Naszym zadaniem było zbadanie i wyrażenie opinii o zgodności z wymagającymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości tego sprawozdania finansowego oraz czy rzetelnie i jasno przedstawia ono, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację majątkową i finansową, jak też wynik finansowy Szpitala oraz o prawidłowości ksiąg rachunkowych stanowiących podstawę jego sporządzenia.

Badanie sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

1. rozdziału 7 ustawy o rachunkowości,
2. krajowych standardów rewizji finansowej wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce.
3. ustawy z 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2015r. poz. 618 z późn. zm.).

Badanie sprawozdania finansowego zaplanowaliśmy i przeprowadziliśmy w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, pozwalającą na wyrażenie opinii o sprawozdaniu. W szczególności badanie obejmowało sprawdzenie poprawności zastosowanych przez jednostkę zasad (polityki) rachunkowości i znaczących szacunków, sprawdzenie – w przeważającej mierze w sposób wyrywkowy – dowodów i zapisów księgowych, z któ-

Wpis na listę podmiotów uprawnionych
do badania sprawozdań finansowych pod numerem 2948

---

rych wynikają liczby i informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym, jak i całościową ocenę sprawozdania finansowego.

Uważamy, że badanie dostarczyło wystarczającej podstawy do wyrażenia miarodajnej opinii.

Naszym zdaniem, zbadane sprawozdanie finansowe, we wszystkich istotnych aspektach:

- a) przedstawia rzetelnie i jasno informacje istotne dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej badanego Szpitala na dzień 31-12-2015r., jak też jego wyniku finansowego za rok obrotowy od 1-01-2015r. do 31-12-2015r.,
- b) zostało sporządzone zgodnie z wymagającymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości oraz na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych,
- c) jest zgodne z wpływającymi na treść sprawozdania finansowego przepisami prawa i postanowieniami Statutu SPZOZ Miejskiego Szpitala Zespołonego w Częstochowie.

Nie zgłaszając zastrzeżeń do prawidłowości i rzetelności zbadanego sprawozdania finansowego zwracamy uwagę na zagrożenie dla kontynuacji działalności badanego Szpitala, na co wskazują n/w dane.

Kapitał własny badanego Szpitala jest ujemny w kwocie (-)44 148 041,89 zł, a zobowiązania długoterminowe i krótkoterminowe stanowią 91,32% sumy bilansowej. Zobowiązania krótkoterminowe przekraczają wartość aktywów obrotowych o 9 706 359,16 zł.

Regina Fiałkowska

Kluczowy biegły rewident
Nr ewidencyjny 832

W imieniu podmiotu uprawnionego do badania
sprawozdań finansowych nr ewidencyjny 2948

mgr Regina Fiałkowska
Właściciel Firmy
KANCELARIA BIEGŁEGO REWIDENTA

REGINA FIAŁKOWSKA
KANCELARIA BIEGŁEGO REWIDENTA
37-450 Stalowa Wola, ul. Ofiar Katynia 33/3
fax 15 842 24 25, tel. 509 764 095
NIP 8651625248, REGON 831379223
e-mail: fialkowskar@go2.pl

Stalowa Wola 22 kwiecień 2016r.

REGINA FIAŁKOWSKA
KANCELARIA BIEGŁEGO REWIDENTA
37-450 Stalowa Wola ul. Ofiar Katynia 33/3
Wpis na listę podmiotów uprawnionych
do badania sprawozdań finansowych pod numerem 2948

RAPORT UZUPEŁNIAJĄCY
OPINIĘ Z BADANIA
sprawozdania finansowego
SPZOZ

Miejskiego Szpitala Zespolonego
w Częstochowie

za okres od 1-01-2015r. do 31-12-2015r.

Stalowa Wola kwiecień 2016r.

SPIS TREŚCI

A. INFORMACJA WSTĘPNA.....	3
I. Zlecenie badania.....	3
II. Podstawy prawne i gospodarcze.....	4
III. Charakterystyka sytuacji finansowej i majątkowej.....	5
B. USTALENIA SZCZEGÓŁOWE.....	7
I. Prawidłowość i rzetelność prowadzenia ksiąg, inwentaryzacja.....	7
II. Działanie systemu kontroli wewnętrznej.....	8
III. Bilans.....	9
1. Rzetelność i prawidłowość ujęcia składników w aktywach.....	9
2. Rzetelność i prawidłowość ujęcia składników w pasywach.....	13
3. Rozliczenia z budżetem.....	17
IV. Rachunek zysków i strat.....	18
V. Rachunek przepływów pieniężnych.....	20
VI. Zestawienie zmian w kapitale własnym.....	21
VII. Wprowadzenie i informacja dodatkowa.....	21
VIII. Sprawozdanie z działalności.....	21
C. INFORMACJA KOŃCOWA.....	21

A. INFORMACJA WSTĘPNA.**I. Zlecenie badania.**

1. W dniu 16-12-2015r. pomiędzy Dyrektorem SPZOZ Miejskiego Szpitala Zespólnego w Częstochowie, zwanym dalej Zleceniodawcą a firmą: REGINA FIAŁKOWSKA – KANCELARIA BIEGŁEGO REWIDENTA w Stalowej Woli jako Wykonawcą – została podpisana umowa o badanie sprawozdania finansowego za okres od 1-01-2015r. do 31-12-2015r.

2. Wyboru Wykonawcy jako podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego dokonał Prezydent Miasta Częstochowy – zawiadomienie znak: Zd. 271.8.20.2015 z dnia 7-12-2015r.

3. Jednocześnie z podpisaniem umowy Zleceniodawca zaakceptował harmonogram prac związanych z badaniem przedmiotowego sprawozdania finansowego. Czynności związane z badaniem zostały wykonane w miesiącu kwietniu 2016r. z przerwami.

4. Wykonawca badania jest osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą KANCELARIA BIEGŁEGO REWIDENTA wpisaną do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej RP (CEIDG) i jest podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, wpisanym przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów pod pozycją 2948.

Zgodnie z umową z dnia 16-12-2015r. Wykonawca zobowiązał się do zbadania sprawozdania finansowego Zleceniodawcy, na które składa się: bilans, rachunek zysków i strat, rachunek przepływów pieniężnych, zestawienie zmian w kapitale własnym, informacja dodatkowa obejmująca wprowadzenie do sprawozdania finansowego oraz dodatkowe informacje i objaśnienia – sporządzone zgodnie z Ustawą o rachunkowości z dn. 29-09-1994r. (Dz.U. z 2013r, poz. 330 z późn.zm.), przy zachowaniu krajowych standardów rewizji finansowej;

- sporządzenia z badania raportu oraz opinii o prawidłowości sprawozdania finansowego i przekazania ich Dyrektorowi Zleceniodawcy do dnia 30-04-2016r.

6. Wykonawca badania złożył oświadczenie o jego niezależności od badanego Szpitala i nadal pozostaje niezależny.

7. W imieniu Wykonawcy badanie sprawozdania finansowego przeprowadziła Regina Fiałkowska, biegły rewident, wpisany do rejestru biegłych rewidentów pod numerem 832.

8. Badaniem objęto sprawozdanie finansowe za okres wymieniony powyżej, w którym prawidłowo wykazano m.in. następujące dane liczbowe:

- sumę aktywów i pasywów na 31-12-2015r.:	69 473 003,95 zł.
- wynik finansowy netto za 2015 rok :	(-)6 053 673,48 zł.
- zwiększenie stanu środków pieniężnych w 2015 r. o:	1 020 370,89 zł.
- zwiększenie ujemnej wartości kapitału własnego w 2015 roku o :	6 372 021,91 zł.

9. W ramach umowy Wykonawca zbadał zamknięcie ksiąg rachunkowych na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego w aspekcie przestrzegania obowiązujących przepisów prawa polskiego, oraz zasad prowadzenia prawidłowej rachunkowości w Polsce.

Badaniem przestrzegania innych przepisów prawnych należących do zadania Wykonawcy objęto tylko te, które zwyczajowo dotyczą sprawozdań finansowych. Zadaniem biegłego rewidenta nie było wykrycie i wyjaśnienie zdarzeń, lub nieprawidłowości, które mogłyby wystąpić poza systemem rachunkowości.

10. Dyrekcja Zleceniodawcy udostępniła biegłemu rewidentowi wgląd do jego ksiąg rachunkowych i pomieszczeń, wyraziła zgodę na dołączenie do dokumentacji rewizyjnej kserokopii dokumentów nieobjętych jego tajemnicą, stworzyła warunki do pracy, umożliwiające przekazanie kompletu dokumentów z badania w czasie przewidzianym w harmonogramie, oraz złożyła niezbędne wyjaśnienia i pisemne oświadczenie o kompletności sprawozdania finansowego.

11. Sprawozdanie finansowe za rok 2014, zostało przekazane w dniu 8-07-2015r. do akt rejestrowych Krajowego Rejestru Sądowego Sądu Rejonowego w Częstochowie XVII Wydział KRS wraz z opinią biegłego rewidenta i uchwałą Rady Miasta Częstochowy Nr 114.XIII.2015 z dnia 2-07-2015r. zatwierdzającą sprawozdanie finansowe za 2014 rok.

12. Sprawozdanie finansowe Szpitala za 2014 rok, zostało zbadane przez Biuro Badań Bilansów i Rachunkowości „PLUS” w Częstochowie (wpis na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 1686) i otrzymało opinię z zastrzeżeniem i objaśnieniem dotyczącym zagrożenia dla kontynuowania działalności.

13. Sprawozdanie finansowe za 2014r. zostało złożone również w dniu 13-07-2015r. do Pierwszego Śląskiego Urzędu Skarbowego w Sosnowcu.

14. Przeciętne zatrudnienie w badanym Szpitalu w 2015r. wyniosło 805 osób.

II. Podstawy prawne i gospodarcze.

1. Miejski Szpital Zespolony w Częstochowie jest jednostką utworzoną przez Gminę Miasto Częstochowa i nadzorowaną przez Radę Miasta Częstochowy. Szpital działa od 1-01-2001r. na podstawie Statutu uchwalonego przez Radę Miasta Częstochowy. Zmiany w Statucie w 2015r. dokonane zostały na podstawie uchwał w/w Rady:

- Nr 43.VII.2015 z dnia 29-01-2015r.
- Nr 166.XV.2015 z dnia 24-09-2015r.

2. Wpis badanego Szpitala do „Rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji i publicznych zakładów opieki zdrowotnej” w Krajowym Rejestrze Sądowym – nastąpił w dniu 12-07-2001r. w Sądzie Rejonowym w Częstochowie - XVII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem **0000026830**.

3. Czas, na jaki podmiot został utworzony jest nieoznaczony.

4. Dyrektorem i kierownikiem uprawnionym do reprezentacji SPZOZ Miejskiego Szpitala Zespolonego w Częstochowie w 2015r. był **Pan Konieczny Wojciech**.

5. Zgodnie ze Statutem - **celem** badanego Szpitala jest udzielanie całodobowych świadczeń stacjonarnej opieki medycznej, ambulatoryjnych specjalistycznych świadczeń zdrowotnych i innych działań medycznych służących zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu i poprawie zdrowia.

Do zadań Miejskiego Szpitala Zespolonego należy:

- udzielanie całodobowych stacjonarnych świadczeń zdrowotnych,
- udzielanie specjalistycznych ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych,
- diagnostyka medyczna,
- udzielanie ambulatoryjnej pomocy doraźnej,
- opiniowanie i orzekanie o stanie zdrowia, w tym o czasowej niezdolności do pracy,
- promocja zdrowia i działania profilaktyczne,
- prowadzenie szkolenia podyplomowego personelu medycznego, udział w programach zdrowotnych i badaniach naukowych.

6. Szpital posiada numer identyfikacyjny **REGON 151586247**, oraz numer identyfikacji podatkowej **NIP 949-17-63-544**.

7. Kapitał podstawowy Szpitala na dzień 31-12-2015r. wynosi 31 884 567,73 zł, a kapitał własny badanej jednostki na dzień bilansowy stanowi wartość (-)44 148 041,89 zł.

8. Organem inicjującym, opiniodawczym i doradczym jest Rada Społeczna, której uprawnienia i kompetencje określa Statut Szpitala.

9. W roku 2015 obowiązki głównego księgowego pełniła Pani Jolanta Kotarska – p.o. Główny Księgowy. Od 4-01-2016r do dnia badania funkcję Głównego Księgowego badanego Szpitala pełni Pani Małgorzata Guzik.

III. Charakterystyka sytuacji finansowej i majątkowej.

Działalność i sytuację finansową badanego Szpitala w roku 2015 w porównaniu do lat poprzednich – charakteryzują następujące wskaźniki:

<i>WSKAŹNIKI RENTOWNOŚCI</i>	<i>ROK 2013</i>	<i>ROK 2014</i>	<i>ROK 2015</i>
1. Rentowność majątku (wynik netto: suma aktywów x 100) %	(-3,72	(-3,63	(-8,71
2. Rentowność kapitału własnego (wynik netto: kapitał własny x 100) %	(-6,91	(-6,43	(-13,71
3. Rentowność netto sprzedaży (wynik netto : przychody ze sprzedaży x 100) %	(-3,77	(-3,60	(-8,92
4. Rentowność brutto sprzedaży (wynik ze sprzedaży : przychody ze sprzedaży x 100) %	(-4,47	(-6,40	(-12,67

<i>WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI</i>	<i>ROK 2013</i>	<i>ROK 2014</i>	<i>ROK 2015</i>
5. Wskaźnik szybki (aktywa obrotowe (-) zapasy (-) krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe): zobowiązania krótkoterminowe.	0,39	0,40	0,49
6. Wskaźnik bieżący (aktywa obrotowe : zobowiązania krótkoterminowe)	0,45	0,47	0,58
7. Wskaźnik III (inwestycje krótkoterminowe: zobowiązania krótkoterminowe)	0,08	0,03	0,07

<i>WSKAŹNIKI SZYBKOŚCI OBROTU</i>	<i>ROK 2013</i>	<i>ROK 2014</i>	<i>ROK 2015</i>
8. Szybkość obrotu należnościami (należności z tytułu dostaw x 365: przychód ze sprzedaży) dni	40,65	46,20	47,90
9. Szybkość spłaty zobowiązań z tytułu dostaw (zobowiązania z tyt. dostaw x 365: koszty operacyjne) dni	51,82	53,22	40,85
10. Szybkość obrotu zapasów (stan zapasów x 365: koszty operacyjne) dni	3,60	3,66	3,31

w Stalowej Woli

WSKAŹNIKI SZYBKOŚCI OBROTU	ROK 2013	ROK 2014	ROK 2015
11. Szybkość spłaty zobowiązań ogółem (zobowiązania krótkoterminowe x 365: koszty operacyjne) dni	137,66	127,14	109,30

WSKAŹNIKI STABILIZACJI FINANSOWEJ	ROK 2013	ROK 2014	ROK 2015
12. Pokrycie aktywów trwałych kapitałem własnym (kapitał własny + rezerwy długoterminowe) : aktywa trwałe %	(-)51,64	(-)54,60	(-)93,91
13. Trwałość struktury źródeł finansowania (kapitał własny + zobowiązania długoterminowe) : suma aktywów %	(-)8,40	(-)7,68	(-)5,19
14. Pokrycie aktywów kapitałem własnym (kapitały własne :suma aktywów) %	(-)53,79	(-)56,48	(-)63,55
15. Wskaźnik zadłużenia (zobowiązania krótkoterminowe i długoterminowe: suma aktywów %	84,16	86,15	91,32

Dane podstawowe w zł.

DANE PODSTAWOWE	ROK 2013	ROK 2014	ROK 2015
16. Aktywa	65 838 511,15	66 887 715,97	69 473 003,95
17. Zobowiązania długoterminowe i krótkoterminowe	55 411 316,63	57 629 752,38	63 441 680,29
18. Przychody ze sprzedaży	64 978 904,76	67 427 949,43	67 866 887,17
19. Wynik bilansowy netto	(-)2 448 679,71	(-)2 428 634,87	(-)6 053 673,48
20. Kapitały własne	(-)35 413 796,75	(-)37 776 019,98	(-)44 148 041,89

Wskaźniki rentowności netto majątku, kapitału i sprzedaży w 2015 roku uległy pogorszeniu w stosunku do 2014 roku i są nadal ujemne.

Przyczyną pogorszenia się wskaźników rentowności netto było uzyskanie straty bilansowej netto za 2015r. wyższej od straty za 2014r. o 3 625 038,61 zł.

Przyczyną pogorszenia się wskaźnika rentowności brutto był wzrost kosztów działalności operacyjnej o 6,58% przy wzroście przychodów ze sprzedaży produktów o 0,65% w stosunku do 2014r.

Wskaźniki płynności za badany rok poprawiły się w stosunku do 2014 roku, ale nadal kształtują się na poziomach niezabezpieczających bieżącego finansowania działalności. Na dzień 31-12-2015r. aktywa obrotowe pokrywają 58% zobowiązań krótkoterminowych (ubiegły rok – 47%), przy czym poziom postulowany wynosi 120% - 200%. Środki pieniężne i należności na 31-12-2015r. pokrywają 49% zobowiązań krótkoterminowych (na 31-12-2014r. pokrywały 40%).

Posiadane na 31-12-2015r. środki pieniężne pokrywają 7% zobowiązań krótkoterminowych na ten dzień.

Cykl spłaty zobowiązań krótkoterminowych na 31-12-2015r. wynosi 109 dni i uległ skróceniu w stosunku do stanu na 31-12-2014r. kiedy wynosił 127dni

Cykl spłaty należności z tytułu dostaw na 31-12-2015r. wynosi 48 dni (ub. rok 46 dni).
Cykl spłaty zobowiązań z tytułu dostaw na 31-12-2015r. wyniósł 41 dni (ub. rok 53 dni).

Wskaźniki stabilizacji finansowej.

Podstawowe wskaźniki stabilizacji finansowej uległy pogorszeniu.

Wskaźnik pokrycia aktywów kapitałem własnym na 31-12-2015r. wynosi (-) 63,55%, a na dzień 31-12-2014r. wynosił (-)56,48%. Wskaźnik zadłużenia aktywów z tytułu zobowiązań długoterminowych i krótkoterminowych na 31-12-2015r. wynosi 91,32%, a na dzień 31-12-2014r. wynosił 86,15%.

Aktywa na 31-12-2015r. wzrosły w stosunku do stanu na 31-12-2014r. o 3,87%.

Kapitały własne są ujemne w wysokości (-)44 148 041,89 zł.

Powyższa analiza stanu majątkowo-finansowego wskazuje, że występuje zagrożenie dla kontynuacji działalności badanego Szpitala. Zadłużenie aktywów z tytułu zobowiązań długoterminowych i krótkoterminowych rośnie i na 31-12-2015r. wynosi 91,32%. Niepokryta strata z lat ubiegłych wynosi 69 978 936,14 zł. Zobowiązania krótkoterminowe na 31-12-2015r. przekraczają wartość aktywów obrotowych o kwotę 9 706 359,16 zł.

B. USTALENIA SZCZEGÓŁOWE.

I. Prawidłowość i rzetelność prowadzenia ksiąg, inwentaryzacja.

1. SPZOZ Miejski Szpital Zespolony w Częstochowie posiada określoną „Politykę Rachunkowości”, o której mowa w art. 10 Ustawy o rachunkowości, wprowadzoną Zarządzeniem Wewnętrznym Nr 50/09 z dnia 30-10-2009r., a następnie aktualizowaną kolejnymi aneksami - ostatni aneks Nr 2/2012 z dnia 1-07-2012r.

Polityka rachunkowości określa:

- wykaz kont księgi głównej,
- przyjęte zasady ewidencji księgowej,
- zasady prowadzenia ksiąg pomocniczych, oraz ich powiązanie z księgą główną,
- metody wyceny aktywów i pasywów, oraz sposób ustalania wyniku finansowego,
- charakterystykę systemu przetwarzania i ochrony danych.

Przyjęta polityka rachunkowości jest stosowana w sposób ciągły.

2. Dowody księgowe są kompletne, odpowiadają wymogom ustawy o rachunkowości (art. 21 i 22) i są poprawnie kwalifikowane do ujęcia w księgach rachunkowych.

3. W polityce rachunkowości ustalono, że:

- rachunek zysków i strat sporządza się w wariantcie porównawczym,
- rachunek przepływów pieniężnych sporządza się według metody pośredniej,
- ewidencję i rozliczanie kosztów prowadzi się według poszczególnych rodzajów na kontach zespołu „4” oraz według poszczególnych placówek Szpitala w zespole „5”.

4. Księgi rachunkowe Szpitala prowadzone są w jego siedzibie.

5. Na dn. 31-12-2015r. stwierdzono poprawność przeniesienia z uzgodnionych ksiąg rachunkowych danych do poszczególnych wzorów sprawozdania finansowego (bilansu, rachunku zysków i strat, zestawienia zmian w kapitale własnym, rachunku przepływów pieniężnych). Stwierdzono również zachowanie ciągłości bilansowej.

6. Badany Szpital prowadzi księgi rachunkowe przy użyciu komputera według programu Finansowo-Księgowego firmy Asseco Poland S.A., przy czym spełnione są następujące warunki:

- księgi uzyskują trwale czytelną postać, zgodną z treścią odpowiednich dowodów księgowych,
- możliwe jest stwierdzenie źródła ich pochodzenia oraz ustalenie osoby odpowiedzialnej za ich wprowadzenie,
- stosowana procedura zapewnia sprawdzenie poprawności przetwarzania odnośnych danych oraz kompletności i identyczności zapisów,
- dane źródłowe w miejscu ich powstawania są odpowiednio chronione, w sposób zapewniający ich niezmiennosć przez okres wymagany do przechowywania danego rodzaju dowodów księgowych.

7. Księgi rachunkowe spełniają wymagania art. 24 ustawy o rachunkowości.

8. Badanie inwentaryzacji.

Inwentaryzację roczną Szpital przeprowadził według Zarządzeń Dyrektora Nr 38, 39 i 40 z dnia 10-11-2015r.

Zgodnie z w/w Zarządzeniami zinwentaryzowano składniki majątku jak niżej:

- w drodze spisu z natury na dn. 31-12-2015r. – środki pieniężne w kasie, leki i materiały diagnostyczne w Oddziałach szpitalnych,
- w drodze spisu z natury w IV kwartale 2015r. – materiały, leki w aptece szpitalnej i zapasy w magazynach,
- w drodze uzyskania potwierdzeń wykazanych na 31-12-2015r. sald – środki pieniężne w bankach, pożyczki i kredyty,
- w drodze uzyskania potwierdzeń w IV kwartale – należności i zobowiązania z tytułu dostaw,
- w drodze weryfikacji sald na dn. 31-12-2015r. – pozostałe aktywa i pasywa.

Środki trwałe i wyposażenie inwentaryzowano w drodze spisu z natury w latach 2012, 2013 i 2014 w różnych budynkach Szpitala.

Wyniki inwentaryzacji zostały ujęte w księgach rachunkowych badanego roku obrotowego.

Wycena aktywów i pasywów została przeprowadzona na 31-12-2015r. przy założeniu kontynuacji działalności Szpitala, co jednostka potwierdziła we „wprowadzeniu do sprawozdania finansowego”.

II. Działanie systemu kontroli wewnętrznej.

1. Badanie systemu kontroli wewnętrznej było przeprowadzone w takim zakresie, w jakim wiąże się ona ze sprawozdaniem finansowym.

2. Głównym dokumentem regulującym ustrój badanego Szpitala jest Statut uchwalony na podstawie ustawy z dn. 30-08-1991r. o zakładach opieki zdrowotnej z późniejszymi zmianami, a następnie kilkakrotnie zmieniany; ostatnie zmiany były dokonane w dniach: 29-01-2015r. i 24-09-2015r.

3. W badanej jednostce funkcjonują procedury określające obieg dokumentów finansowo-księgowych.

4. Dowody zewnętrzne zakupu materiałów i usług są sprawdzane:

- pod względem merytorycznym przez upoważnionych kierowników poszczególnych komórek,
- pod względem formalno-rachunkowym przez pracowników Księgowości,

w Stalowej Woli

-zatwierdzone do zapłaty przez Głównego Księgowego i Dyrektora Szpitala lub ich zastępców.

5. Nie stwierdzono błędnego ujęcia dowodów w księgach rachunkowych.

Powyższe regulacje i procedury eliminują lub ograniczają występowanie ewentualnych nieprawidłowości w działalności badanego Szpitala i zabezpieczają właściwe udokumentowanie i ujęcie w księgach rachunkowych:

- przychodów i rozchodów składników majątkowych,
- naliczania i wypłaty wynagrodzeń,
- rozliczania należności i zobowiązań.

III. BILANS (dane liczbowe wyrażono w zł. i gr.)

1. Prawidłowość i rzetelność ujęcia składników w aktywach.

1.1 Grupa A – Aktywa trwałe.

1.1.1 Wartości niematerialne i prawne.

<i>WARTOŚCI NIEMATERIALNE I PRAWNE</i>	<i>NA 31-12-2015R.</i>	<i>NA 31-12-2014R.</i>
Oprogramowanie komputerowe, licencje	1 300 871,33	200 884,74
Udział procentowy w aktywach	1,87	0,30

Do wartości niematerialnych i prawnych zaliczane są licencje i oprogramowanie komputerowe.

Amortyzacja odpowiada przewidywanemu okresowi użytkowania i dokonywana jest metodą liniową.

Na 31-12-2015r. badany Szpital posiadał wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej 1 759 565,12 zł i umorzeniu 458 693,79 zł.

W 2015 roku nastąpiło zwiększenie wartości niematerialnych i prawnych o kwotę brutto 1 389 154,12 zł. Jednocześnie nastąpiła likwidacja wartości niematerialnych i prawnych w kwocie brutto 7 284,06 zł.

W bilansie na 31-12-2015r. wykazano prawidłowo wartości niematerialne i prawne w kwocie netto 1 300 871,33 zł.

1.1.2 Rzeczowe aktywa trwałe.

<i>RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE</i>	<i>NA 31-12-2015R.</i>	<i>NA 31-12-2014R.</i>
Grunty, w tym prawo wieczystego użytkowania	1 416 000,00	1 416 000,00
Budynki i budowle	43 264 011,00	43 866 448,37
Urządzenia techniczne i maszyny	3 672 478,26	3 705 276,87
Środki transportu	35 448,34	49 538,34
Inne środki trwałe	3 731 600,00	2 697 848,84
Środki trwałe w budowie	808 945,80	872 773,06
Razem	52 928 483,40	52 607 885,48
Udział procentowy w sumie aktywów	76,19	78,65

Rzeczowy majątek trwały wykazany jest w wartościach netto (pomniejszony o umorzenie). Do środków trwałych zaliczane są rzeczowe aktywa trwałe o

w Stalowej Woli

przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki, lub do wynajmu.

Odpisy amortyzacyjne od środków trwałych dokonywane są na podstawie planu amortyzacji, zawierającego stawki i kwoty miesięcznych i rocznych odpisów.

Wysokość planowanych stawek ustala badana jednostka, uwzględniając zużycie fizyczne i ekonomiczne środków trwałych, oraz okres gospodarczej przydatności.

Amortyzacja dokonywana jest metodą liniową.

Amortyzacja planowana odzwierciedlająca normalne zużycie środków trwałych – obciąża koszty działalności.

Do aktywów trwałych jednostka zalicza przedmioty majątkowe o wartości równej lub wyższej od 3500 zł. i okresie użyteczności dłuższym niż 1 rok.

Przedmioty o wartości niższej niż 3500,00 zł. amortyzowane są jednorazowo.

Jednorazowe nieplanowane odpisy amortyzacyjne obciążają pozostałe koszty operacyjne.

Do środków trwałych w budowie zaliczane są aktywa trwałe w okresie ich budowy, montażu lub ulepszenia, wycenione w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, pomniejszonych o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości i powiększonych o nie podlegający odliczeniu podatek od towarów i usług VAT.

Zmiany w ciągu badanego roku obrotowego wartości brutto i umorzenia środków trwałych zostały prawidłowo przedstawione w „Dodatkowych informacjach i objaśnieniach”.

Dokumentacja dotycząca przychodów i rozchodów środków trwałych jest kompletna i prawidłowa.

Zwiększenia środków trwałych wyniosły w 2015 roku brutto 3 939 217,35 zł i objęły w zł:

- budynki i budowle – 1 000 248,71
- maszyny i urządzenia – 682 505,59
- wyposażenie, sprzęt medyczny – 2 256 463,05

Zmniejszenia środków trwałych wyniosły w 2015 roku brutto 372 893,06 zł i dotyczyły likwidacji:

- budynków i budowli 27 312,80 zł.
- maszyn i urządzeń 90 220,84 zł.
- pozostałych środków trwałych 255 359,42 zł.

Środki trwałe w budowie stanowią na 31-12-2015r. kwotę 808 945,80 zł i wynikają z prawidłowo prowadzonej ewidencji księgowej.

Wykazane w bilansie aktywa trwałe netto wynikają z ewidencji księgowej, prowadzonej w systemie komputerowym i zostały prawidłowo zaprezentowane.

Wykazaną w bilansie na 31-12-2015r. wartość rzeczowych aktywów trwałych uznaje się za realną.

1.1.3 Pozostałe aktywa trwałe.

Pozostałe aktywa trwałe, takie jak: należności długoterminowe i inwestycje długoterminowe – nie wystąpiły w badanym Szpitalu ani na dzień 31-12-2014r. ani na 31-12-2015r.

Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe wykazane w bilansie na 31-12-2015r. w kwocie 2 053 310,00 zł obejmują n/w tytuły długoterminowe w zł:

- opłaty prolongacyjne od układu ratalnego z ZUS 945 134,00
- prowizje od kredytu BRE/ mBank 416 667,00

w Stalowej Woli

- odsetki od podatku od nieruchomości 36 882,00
  - opłaty prolongacyjne od układu ratalnego w podatku od nieruchomości 654 627,00
- Saldo realne.

1.2 Grupa B – Aktywa obrotowe.**1.2.1 Zapasy.**

<i>ZAPASY</i>	<i>NA 31-12-2015R</i>	<i>NA 31-12-2014R</i>
Materiały	692 840,93	719 045,19
Razem zapasy	692 840,93	719 045,19
Udział procentowy w sumie aktywów	1,00	1,08

Wykazane w sprawozdaniu finansowym na 31-12-2015r. zapasy wynikają z ewidencji księgowej.

Spis z natury zapasów materiałowych przeprowadzono w IV kwartale 2015r.

Wyniki spisu z natury zostały ujęte w księgach rachunkowych badanego roku obrotowego.

Wykazane w bilansie materiały na 31-12-2015r. obejmują:

- leki w oddziałach 319 361,25 zł.
- pozostałe materiały, leki i sprzęt medyczny jednorazowy 373 479,68 zł.

Zapasy wyceniono według cen nabycia (łącznie z podatkiem VAT).

W 2015r. badany Szpital nie dokonywał odpisów aktualizujących wartość zapasów.

Stan zapasów wykazany w bilansie na 31-12-2015r. uznaje się za realny.

1.2.2 Należności krótkoterminowe.

<i>NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE</i>	<i>NA 31-12-2015R.</i>	<i>NA 31-12-2014R.</i>
Należności z tytułu dostaw	8 905 453,98	8 534 377,50
Należności z tytułu podatków	10 737,19	18 374,74
Inne należności	681 886,56	692 684,06
Razem należności krótkoterminowe	9 598 077,73	9 245 436,30
Udział procentowy w sumie aktywów	13,82	13,82

Wszystkie w/w należności są należnościami krajowymi (jednostka nie posiada należności zagranicznych).

Badany Szpital dokonał uzgodnień sald należności z tytułu dostaw z NFZ wg stanu na dzień 31-10-2015r. a z pozostałymi odbiorcami na dzień 30-31 grudzień 2015r.

Najwyższą kwotę na 31-12-2015r. stanowią należności z tytułu usług medycznych od Śląskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia – 8 752 857,83zł, które zostały zapłacone do dnia badania.

Do dnia badania z należności z tytułu dostaw na 31-12-2015r. pozostała niezapłacona kwota 173 821,25 zł.

„Inne należności” wykazane w bilansie na 31-12-2015r w kwocie 681 886,56 zł dotyczą:

- należności z tytułu pożyczek mieszkaniowych z ZFŚS 681 563,00 zł.
- pozostałych rozrachunków 323,56 zł.

Należności z tytułu pożyczek mieszkaniowych z ZFŚS są sukcesywnie spłacane zgodnie z zawartymi umowami.

w Stalowej Woli

Obroty w odpisach aktualizujących należności przedstawiają się następująco (w zł):

- Stan odpisów na 31-12-2014r.	176 407,27
- Zwiększenie odpisów w 2015r.	0,00
- Zmniejszenie odpisów w 2015r.	28 685,79
- Stan na 31-12-2015r.	147 721,48

Należności wykazane w bilansie na dn. 31-12-2015r. w kwocie 9 598 077,73 zł wyceniono w kwocie wymaganej zapłaty, z zachowaniem ostrożności – zgodnie z art. 28 ust.1.7 ustawy o rachunkowości.

1.2.3. Inwestycje krótkoterminowe.

INWESTYCJE KRÓTKOTERMINOWE	NA 31-12-2015R.	NA 31-12-2014R.
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	1 700 863,37	591 236,66
Środki pieniężne w kasie	10 470,27	11 296,57
Inne środki pieniężne	0,00	88 429,52
Razem środki pieniężne	1 711 333,64	690 962,75
Udział procentowy w sumie aktywów	2,46	1,03

Inwestycje krótkoterminowe obejmują pieniądze krajowe w gotówce (w kasie) i na rachunkach bankowych.

Stan środków pieniężnych na 31-12-2015r. został potwierdzony spisem z natury w kasie (10 470,27 zł) i potwierdzeniem banku BGŻ BNP PARIBAS w kwocie 1 700 863,37 zł.

Dokumentacja i rozliczanie obrotu kasowego i bankowego nie budzą zastrzeżeń.

Saldo środków pieniężnych na 31-12-2015r. uznaje się za realne i wykazane prawidłowo.

1.2.4. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne.

KRÓTKOTERMINOWE ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	NA 31-12-2015R	NA 31-12-2014R
Prowizje od kredytów i pożyczek, odsetki	21 992,00	24 500,00
Opłaty prolongacyjne	996 489,00	853 383,00
Koszty ubezpieczeń	165 532,00	167 636,00
Inne rozliczenia międzyokresowe	4 073,92	3 890,75
Razem rozliczenia międzyokresowe	1 188 086,92	1 049 409,75
Udział procentowy w sumie aktywów	1,71	1,57

Koszty ujęte w rozliczeniach międzyokresowych zostały prawidłowo aktywowane do rozliczenia w następnym roku obrotowym, zgodnie z polityką rachunkowości i zgodnie z art. 39 ustawy o rachunkowości. Saldo wiarygodne.

Suma aktywów badanego Szpitala na dzień 31-12-2015r. wynosi 69 473 003,95 zł.

2. Rzetelność i prawidłowość ujęcia składników w pasywach.**2.1 Grupa A – Kapitał własny.**

w Stalowej Woli

<i>KAPITAŁ WŁASNY</i>	<i>NA 31-12-2015R.</i>	<i>NA 31-12-2014R.</i>
Kapitał podstawowy	31 884 567,73	31 884 567,73
Kapitał zapasowy	(-)8 579 613,17	(-)3 702 298,59
Strata z lat ubiegłych	(-)61 399 322,97	(-)63 529 654,25
Wynik netto z roku obrotowego	(-)6 053 673,48	(-)2 428 634,87
Razem kapitał własny	(-)44 148 041,89	(-)37 776 019,98
Udział procentowy w sumie pasywów	(-)63,55	(-)56,48

Kapitał podstawowy na 31-12-2015r. został wykazany zgodnie ze stanem faktycznym prawnym określonym w art.36 ustawy o rachunkowości, a jego wysokość spełnia kryteria funduszu założycielskiego.

W roku 2015 nie wystąpiły zmiany kapitału podstawowego.

Kapitał zapasowy na 31-12-2015r. stanowi wartość ujemną (-)8 579 613,17 zł i jego ujemna wartość zwiększyła się w 2015r o kwotę 4 877 314,58 zł z tytułu właściwego zaksięgowania uchwał w sprawie pokrycia strat za 2013r. i 2014r. – Nr 966/LIII/2014 i Nr 114/XIII/2015 Rady Miasta Częstochowa. Uchwały te postanawiały o pokryciu strat z kapitału zapasowego, który był już ujemny, stąd jest uzasadnione sprostowanie tych uchwał.

Strata z lat ubiegłych wykazana w pasywach bilansu na dzień 31-12-2015r. wynosi 61 399 322,97 zł i składa się z następujących niepokrytych strat:

- niepokryte straty z lat ubiegłych do 2014r. (-)63 529 654,25 zł.
- zmniejszenie z tytułu właściwego ujęcia uchwały Nr 966/LIII/2014 (+)2 448 679,71 zł.
- zwiększenie z tytułu strat z lat ubiegłych ujętych w 2015r. jako błąd podstawowy (-)318 348,43 zł.

Razem strata z lat ubiegłych na 31-12-2015r. 61 399 322,97 zł.

Wynik netto z roku obrotowego 2015 – strata w wysokości (-)6 053 673,48 zł – wynika z prawidłowo sporządzonego rachunku zysków i strat za 2015r. oraz z ewidencji księgowej.

Kapitały własne badanego Szpitala na 31-12-2015r. są ujemne w wysokości (-)44 148 041,89 zł.

2.2.Grupa B – Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania.

2.2.1.Rezerwy na zobowiązania.

<i>REZERWY NA ZOBOWIĄZANIA</i>	<i>NA 31-12-2015R</i>	<i>NA 31-12-2014R</i>
Rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne	9 600 538,14	8 295 468,03
Pozostałe rezerwy	96 473,30	101 473,30
Razem rezerwy na zobowiązania	9 697 011,44	8 396 941,33
Udział procentowy w sumie pasywów	13,96	12,55

Rezerwy na świadczenia pracownicze w 2015 roku obejmują rezerwy na:

- odprawy emerytalne: 2 232 338,75 zł.
- nagrody jubileuszowe: 7 368 199,39 zł.
- razem: 9 600 538,14 zł.

Ustalenie rezerw na świadczenia pracownicze nastąpiło zgodnie z naliczeniem aktuarialnym wg nabytego przez badany Szpital programu firmy „Konsultant” Sp. z o.o.

Pozostałe rezerwy w kwocie 96 473,30 zł dotyczą rezerw na roszczenia wynikające ze spraw sądowych.

2.2.2 Zobowiązania długoterminowe.

ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE	NA 31-12-2015R.	NA 31-12-2014R.
Kredyty i pożyczki	35 984 684,00	27 561 266,00
Inne zobowiązania	4 560 297,91	5 077 079,91
Razem zobowiązania długoterminowe	40 544 981,91	32 638 345,91
Udział procentowy w sumie pasywów	58,36	48,80

Zobowiązania badanego Szpitala z tytułu kredytów i pożyczek na dzień 31-12-2015r. obejmują:

- 1) Kredyt udzielony przez BRE Bank Hipoteczny S.A. w Warszawie (M Bank) na podstawie umowy Nr 07/0169 z 15-10-2007r.
Stan zobowiązań z tytułu w/w kredytu na 31-12-2015r. wynosi 15 535 700,00 zł, w tym część długoterminowa: 14 821 412,00 zł i krótkoterminowa: 714 288,00 zł. BRE Bank potwierdził zobowiązanie na 31-12-2015 w kwocie 15 535 700,00 zł.
- 2) Pożyczki udzielone przez Gminę Miasto Częstochowa w latach 2012-2015
Stan zadłużenia na 31-12-2015 z tytułu w/w pożyczek wynosi 14 300 800,00 zł, w tym część długoterminowa: 12 859 100,00 zł i krótkoterminowa: 1 441 700,00 zł. Urząd Miasta Częstochowy potwierdził stan pożyczek na 31-12-2015r. w kwocie 14 380 800,00 zł.
- 3) Kredyty udzielone przez Geting Noble Bank na podstawie umów: 447/KO/2013 i S2060/KO/2015.
Stan kredytów na 31-12-2015r. wynosi 5 012 500,00 zł, w tym część długoterminowa: 4 637 500,00 zł i krótkoterminowa: 375 000,00 zł.
- 4) Kredyt udzielony przez Nordea Bank Polska na podstawie umowy z 7-09-2015r.
Stan kredytu na 31-12-2015r. wynosi 5 238 096,00 zł, w tym część długoterminowa 3 666 672,00 zł i część krótkoterminowa 1 571 424,00 zł.

W zobowiązaniach długoterminowych badany Szpital wykazał ponadto:

- zobowiązania z tytułu Umowy z ZUS o spłacie ratalnej składek ubezpieczeniowych Nr SE090000/42/R/423/2007 z 26-10-2007r. w kwocie 2 365 734,00 zł. Kwota wynika z harmonogramu spłat, stanowiącego załącznik do umowy,
- zobowiązania wobec Urzędu Miasta Częstochowa z tytułu spłaty ratalnej podatku od nieruchomości w kwocie 2 180 584,00 zł. Kwota wynika z harmonogramu spłat, stanowiącego załącznik do decyzji w tej sprawie.

Zabezpieczenia w/w kredytów i pożyczek zostały wykazane przez badany Szpital w „dodatkowych informacjach i objaśnieniach”.
Saldo zobowiązań długoterminowych wiarygodne i prawidłowo wykazane.

2.2.3 Zobowiązania krótkoterminowe.

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE	NA 31-12-2015R.	NA 31-12-2014R.
Kredyty i pożyczki	4 276 582,00	4 197 394,42
Zobowiązania z tytułu dostaw	8 557 943,97	10 461 429,50

w Stalowej Woli

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE	NA 31-12-2015R.	NA 31-12-2014R.
Zobowiązania wekslowe	1 127 000,00	800 000,00
Zobowiązania z tytułu podatków i ubezpieczeń	5 977 471,27	6 842 994,35
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	1 969 262,59	1 633 758,29
Inne zobowiązania	219 378,35	280 528,62
Fundusze specjalne (ZFSS)	769 060,20	775 301,29
Razem zobowiązania krótkoterminowe	22 896 698,38	24 991 406,47
Udział procentowy w sumie pasywów	32,96	37,36

Wykazane na 31-12-2015r. **kredyty i pożyczki** w kwocie 4 276 582,00zł dotyczą części krótkoterminowej pożyczek i kredytów wymagających spłaty do 31-12-2016r. – omówionej w p. 2.2.2 niniejszego Raportu (zobowiązania długoterminowe), a ponadto:
- pożyczkę udzieloną przez firmę Mw Trade – 174 170,00 zł.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług łącznie ze zobowiązaniami wekslowymi na 31-12-2015r. wynosiły 9 684 943,97 zł i dotyczyły zobowiązań krajowych.

Badany Szpital przeprowadził uzgodnienia sald zobowiązań z tytułu dostaw w IV kwartale 2015r.

Struktura wiekowa zobowiązań z tytułu dostaw na 31-12-2015r. była następująca (w zł):

- a) zobowiązania nieprzeterminowane: 5 431 979,56
- b) zobowiązania przeterminowane: 4 252 964,41 zł , w tym:
  - do 3 m-cy: 2 500 819,71
  - od 3 do 6 m-cy: 857 551,87
  - od 6 do 12 m-cy: 584 220,88
  - powyżej 1 roku: 310 371,95

Do dnia badania z salda na 31-12-2015r. Szpital uregulował kwotę 4 580 541,89 zł (47,3%).

Zobowiązania z tytułu podatków i ubezpieczeń na 31-12-2015r. wynosiły 5 977 471,27 zł i dotyczyły (w zł):

- podatku VAT 37 732,00
- podatku dochodowego od osób fizycznych 427 319,00
- składek ZUS bieżących 2 045 235,44
- podatku od nieruchomości za 2015r. 329 911,00
- PFRON 17 885,00
- składek ZUS – układ ratalny 2 697 366,00
- podatku od nieruchomości – układ ratalny 86 319,00
- opłaty z tytułu gospodarowania odpadami 335 703,83

Powyższe zobowiązania wynikają z deklaracji i z prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych. Do dnia badania zobowiązania powyższe zostały zapłacone w kwocie 3 225 447,27 zł.

Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń wykazane w pasywach bilansu na dzień 31-12-2015r. w kwocie 1 969 262,59 zł wynikają z list płac za m-c grudzień 2015r. i do dnia badania zostały zapłacone.

„**Inne zobowiązania**” wykazane przez badany Szpital na dn. 31-12-2015r. w kwocie 219 378,35 zł obejmują w zł:

- wadia i kaucje 127 522,16
- zobowiązania z tytułu ubezpieczeń majątkowych 78 619,00
- inne zobowiązania 13 237,19.

w Stalowej Woli

Saldo zobowiązań krótkoterminowych wykazane w pasywach bilansu na dzień 31-12-2015r. – uznaje się za realne i prawidłowo wykazane.

Fundusze specjalne wykazane przez Szpital w pasywach bilansu na 31-12-2015r. w kwocie 769 060,20 zł dotyczą w całości Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, którym Szpital gospodaruje zgodnie z Regulaminem ZFŚS.

Zmiany ZFŚS w roku 2015 przebiegały następująco (w zł):

Stan funduszu na 31-12-2014r.	775 301,29
• Zwiększenia	917 348,91
w tym:	
- odsetki od pożyczek mieszkaniowych	31 950,00
- odpis w ciężar kosztów za 2015r.	881 707,58
- odsetki od środków na rachunku	3 691,33
• Zmniejszenia	923 590,00
w tym:	
▪ dofinansowanie wypoczynku	654 255,00
▪ zapomogi	10 500,00
▪ świadczenia świąteczne	258 835,00
• Stan funduszu na 31-12-2015r.	769 060,20

W ramach ZFŚS – Szpital udziela pożyczek mieszkaniowych, których stan przedstawia się następująco:

• Stan pożyczek na 31-12-2014r.	692 067,50
• Pożyczki udzielone w 2015r.	670 950,00
• Pożyczki spłacone w 2015r.	681 454,50
• Stan pożyczek na 31-12-2015r.	681 563,00

Odpis ZFŚS w ciężar kosztów był w badanej jednostce w 2015r. dokonany zgodnie z ustawą o ZFŚS.

Stan środków pieniężnych na wyodrębnionym rachunku ZFŚS na 31-12-2015r. wynosi 37 024,20 zł.

2.2.4 Rozliczenia międzyokresowe przychodów.

ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE PRZYCHODÓW	NA 31-12-2015R	NA 31-12-2014R
Dotacje i subwencje na zakup środków trwałych oraz darowizny środków trwałych	40 482 354,11	38 637 042,24
Udział procentowy w sumie pasywów	58,27	57,76

Rozliczenia międzyokresowe przychodów dokonywane są na podstawie art. 41 ustawy o rachunkowości.

Na zwiększenie przychodów przyszłych okresów ujmowane są darowizny i dotacje na środki trwałe i wartości niematerialne i prawne, które w 2015 roku wyniosły 5 864 435,22 zł, w tym:

- dotacje z Urzędu Miasta Częstochowa	4 545 996,00 zł,
- środki przekazane przez Ministerstwo Finansów	1 306 091,75 zł,
- inne	12 347,47 zł.

Na zmniejszenie rozliczeń międzyokresowych przychodów ujmowana jest równowartość amortyzacji dotowanych środków trwałych oraz wartości

niematerialnych i prawnych, która za 2015r. wyniosła 3 959 544,50 zł i została odniesiona na pozostałe przychody operacyjne.

3. Rozliczenia z budżetem.

3.1 Podatek dochodowy od osób fizycznych.

W 2015r. badana jednostka naliczała, potrącała i rozliczała zaliczki na podatek dochodowy do Urzędu Skarbowego nie korzystając z ulg i odliczeń, a także terminowo złożyła roczną deklarację PIT 4R.

Rozliczenia z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych za 2015r. przedstawiają się następująco(w zł):

- Kwota pobranego podatku 2 533 651,00
- Potrącenie z tytułu terminowych wpłat 1 288,00
- Podatek do zapłaty 2 532 363,00

Saldo zobowiązań na 31-12-2015r. wynosi 427 319,00 zł i wynika z wynagrodzeń za listopad i grudzień 2015r.

Saldo zobowiązań zostało uregulowane terminowo w styczniu i lutym 2016r.

3.2 Podatek od towarów i usług VAT.

Ewidencja księgową w zakresie podatku VAT zapewnia właściwe rozliczenie podatku. We wszystkich miesiącach 2015r. wystąpiła nadwyżka podatku należnego nad naliczonym.

Na podstawie dokumentacji przedstawionej przez badaną jednostkę za 2015r. ustalono (w zł):

- Podstawa opodatkowania 68 278 638,00
- Podatek VAT należny 473 371,00
- Podatek VAT naliczony do odliczenia 43 150,00
- Kwota podlegająca wpłacie do US 430 221,00
- Saldo zobowiązań na dn. 31-12-2015r. 37 732,00

Saldo zobowiązań z dnia 31-12-2015r. zostało zapłacone terminowo 21-01-2016r.

Większość sprzedaży badanego Szpitala jest realizowana w formie usług medycznych, które są zwolnione z podatku VAT. Wartość dostaw zwolnionych wyniosła 66 156 819,00 zł.

3.3 Podatek od nieruchomości.

Badany Szpital złożył deklarację roczną DN-1 na podatek od nieruchomości za 2015r. do Urzędu Miasta Częstochowa na kwotę 317 089,00 zł, która nie została zapłacona do dnia badania.

Saldo zobowiązań z tytułu podatku od nieruchomości na 31-12-2015r. wynosi 2 596 814,00 zł i obejmuje w zł:

- zobowiązania z lat ubiegłych 2 266 903,00
- naliczenie za 2015r. 317 089,00
- odsetki z tytułu nieterminowych płatności podatku za 2015r. 12 822,00

Badany Szpital posiada Decyzję Prezydenta Miasta Częstochowy Nr PO-IV.3120.1.7.2015 z dnia 15-05-2015r. o rozłożeniu na 240 rat zobowiązań z tytułu podatku od nieruchomości.

3.4 Zobowiązania wobec PFRON.

w Stalowej Woli

Badany Szpital posiada numer w rejestrze PFRON 24Y3524L1. Należne wpłaty na PFRON za 2015r. wynoszą 207 979,00 zł, z czego zapłacono w 2015r. - 190 094,00 zł. Saldo zobowiązań na 31-12-2015r. wobec PFRON wynosi 17 885,00 zł i zostało uregulowane w dniu 15-01-2016r.

3.5 Składki na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i FEP.

Saldo zobowiązań krótkoterminowych wobec ZUS na dzień 31-12-2015r. jest następujące (w zł):

- składki na ubezpieczenie społeczne – 1 524 871,80
- składki na ubezpieczenie zdrowotne – 418 172,05
- składki na Fundusz Pracy – 91 625,18
- Fundusz Emerytur Pomostowych – 10 566,41
- Razem – 2 045 235,44

Saldo zobowiązań wobec ZUS na 31-12-2015r. wynikające z deklaracji od wynagrodzeń za listopad i grudzień 2015r. zostało uregulowane w ustawowych terminach w kwocie 2 045 235,44 zł w styczniu i lutym 2016r.

Ponadto badany Szpital posiadał na 31-12-2015r. zobowiązanie krótkoterminowe wynikające z uzgodnionego układu ratalnego w kwocie 2 697 366,00 zł, które do dnia badania zostało uregulowane w kwocie 660 786,00 zł.

3.6 Podatek dochodowy od osób prawnych.

Szpital rozlicza podatek dochodowy od osób prawnych w oparciu o art.17 ust.1 pkt.4 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, który stanowi, że wolne od podatku są dochody podatników, których celem statutowym jest m.in. ochrona zdrowia – w części przeznaczony na cele statutowe.

Szczegółowe ustalenia dotyczące podatku dochodowego od osób prawnych badany Szpital przedstawił w „dodatkowych informacjach i objaśnieniach”.

Rozrachunki na 31-12-2015r. z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych w księgach Szpitala nie występują.

W rachunku zysków i strat Szpital zasadnie nie wykazał podatku dochodowego.

IV. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT.

Rachunek zysków i strat badanego Szpitala za 2015 rok jest sporządzony w wariantcie porównawczym i przedstawia się następująco (w zł):

POZ.	WYSZCZEGÓLNIENIE	ZA 2015R.	ZA 2014R.
A	Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi w tym:	67 866 887,17	67 427 949,43
I.	Przychody netto ze sprzedaży produktów	68 919 087,97	67 672 002,90
II	Zmiana stanu produktów	(-)1 052 200,80	(-)244 053,47
B	Koszty działalności operacyjnej	76 464 921,32	71 743 837,85
C	Wynik netto ze sprzedaży (A-B)	(-)8 598 034,15	(-)4 315 888,42
D	Pozostałe przychody operacyjne	4 702 569,40	4 047 867,85

POZ.	WYSZCZEGÓLNIENIE	ZA 2015R.	ZA 2014R.
E	Pozostałe koszty operacyjne	253 384,75	326 376,41
F	Wynik z działalności operacyjnej (C+D-E)	(-)4 148 849,50	(-)594 396,98
G	Przychody finansowe	95 388,17	767 436,22
H	Koszty finansowe	2 000 212,15	2 601 674,11
I	Wynik z działalności gospodarczej(F+G-H)	(-)6 053 673,48	(-)2 428 634,87
J	Wynik zdarzeń nadzwyczajnych	0,00	0,00
K	Wynik brutto (I+-J)	(-)6 053 673,48	(-)2 428 634,87
L	Podatek dochodowy	0,00	0,00
N	Wynik netto K-L)	(-)6 053 673,48	(-)2 428 634,87

W toku badania rachunku zysków i strat stwierdzono, że księgowania związane z zamknięciem kont wynikowych i ustaleniem wyniku brutto były zgodne z postanowieniami polityki rachunkowości i zakładowego planu kont.

Wynik brutto został poprawnie przekształcony w wynik netto.

Przychodem ze sprzedaży jest kwota należna z tego tytułu od odbiorcy, pomniejszona o należny podatek od towarów i usług VAT.

Kosztami działalności operacyjnej są koszty sprzedaży produktów, materiałów i towarów związanych z normalną działalnością jednostki.

Pozostałe przychody i koszty operacyjne oraz przychody i koszty finansowe są właściwie udokumentowane oraz księgowane w okresie, którego dotyczą.

Strukturę przychodów badany Szpital przedstawił prawidłowo w „dodatkowych informacjach i objaśnieniach”.

Struktura kosztów działalności operacyjnej była następująca:

Pozycja rachunku	WYSZCZEGÓLNIENIE	ROK 2015		ROK 2014	
		WARTOŚĆ W ZŁ	%	WARTOŚĆ W ZŁ	%
I	Amortyzacja	3 830 925,95	5,01	3 697 521,97	5,15
II	Zużycie materiałów i energii	10 175 538,49	13,31	10 675 360,78	14,88
III	Usługi obce	22 376 597,88	29,26	20 959 645,33	29,22
IV	Podatki i opłaty	662 396,43	0,87	641 932,16	0,89
V	Wynagrodzenia	31 731 371,44	41,50	28 960 256,86	40,37
VI	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	7 148 898,21	9,35	6 268 267,07	8,74
VII	Pozostałe koszty rodzajowe	539 192,92	0,70	540 853,68	0,75
VIII	Wartość sprzedanych towarów i materiałów	0,00	0,00	0,00	0,00
	Razem koszty działalności operacyjnej	76 464 921,32	100,00	71 743 837,85	100,00
	Udział kosztów operacyjnych w przychodach ze sprzedaży		112,67		106,40

w Stalowej Woli

Udział kosztów operacyjnych w przychodach ze sprzedaży uległ pogorszeniu i za 2015 rok wynosi 112,67% (rok ubiegły 106,40%), co skutkuje zwiększeniem straty na sprzedaży o 4 282 145,73 zł.

Na **pozostałe przychody i koszty operacyjne w 2015r.** składają się następujące pozycje (w zł):

- Pozostałe przychody operacyjne –	4 702 569,40
w tym:	
- przychody z tytułu darowizn –	49 477,39
- refundacja kosztów staży –	241 039,93
- refundacja kosztów rezydentur –	356 850,27
- rozliczenia przychodów przyszłych okresów –	3 959 544,50
- rozwiązanie odpisów aktualizujących -	12 291,80
- inne przychody –	83 365,51
- Pozostałe koszty operacyjne –	253 384,75
w tym:	
- umorzenie należności –	60 227,30
- koszty sądowe i egzekucyjne -	106 439,06
- utworzenie rezerw na zobowiązania –	16 000,00
- kara NFZ	52 601,58
- inne –	18 116,81

Na **przychody i koszty finansowe w 2015r.** składają się następujące pozycje (w zł):

- Przychody finansowe –	95 388,17
w tym:	
- odsetki od lokat -	24 002,26
- odsetki umorzone -	71 385,91
- Koszty finansowe –	2 000 212,15
w tym:	
▪ odsetki od pożyczek i kredytów –	799 996,01
▪ odsetki budżetowe -	38 867,34
▪ odsetki od zobowiązań z tytułu dostaw –	216 234,89
▪ dyskonto weksli -	51 875,15
▪ opłaty prolongacyjne	854 094,00
▪ prowizje od pożyczek -	39 144,76

Rachunek zysków i strat za 2015 rok badanego Szpitala został sporządzony zgodnie z art. 47 ustawy o rachunkowości i zamyka się stratą netto w kwocie (-)6 053 673,48 zł.

V. RACHUNEK PRZEPIŃYWÓW PIENIĘŻNYCH.

Rachunek przepłyów pieniężnych sporządza się metodą pośrednią. Za 2015 rok wykazuje on zwiększenie stanu środków pieniężnych o kwotę 1 020 370,89 zł i kształtuje się następująco (w zł):

- Przepływy z działalności operacyjnej –	(-)6 035 847,65
- Przepływy z działalności inwestycyjnej –	(-)276 219,20
- Przepływy z działalności finansowej -	(+)7 332 437,74
- Przepływy pieniężne netto –	(+)1 020 370,89

Rachunek przepłyów pieniężnych został sporządzony poprawnie, zgodnie z art. 48b ustawy o rachunkowości.

w Stalowej Woli

VI. ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM.

Zestawienie zmian w kapitale własnym za 2015 rok wykazuje zwiększenie ujemnej wartości kapitałów własnych o kwotę 6 372 021,91 zł.

Na zmiany w kapitale własnym miały wpływ:

- korekty błędów podstawowych z lat ubiegłych ujęte w 2015r. (-)318 348,43 zł.
- zrealizowana strata bilansowa netto za 2015r. (-)6 053 673,48 zł.

Zestawienie zmian w kapitale własnym zostało sporządzone zgodnie z art.48a ustawy o rachunkowości. Kapitał własny badanego Szpitala na 31-12-2015r. jest ujemny w wysokości (-)44 148 041,89 zł.

VII. Informacja dodatkowa, obejmująca wprowadzenie do sprawozdania finansowego oraz dodatkowe informacje i objaśnienia.

Informacje dodatkowe sporządzone przez badany Szpital zawierają dane wynikające z prawidłowo prowadzonej ewidencji i obejmują wszystkie istotne informacje wymagane przez art.48 ust 1 ustawy o rachunkowości oraz przez załącznik Nr 1 do tej ustawy.

VIII. Sprawozdanie z działalności.

Badana jednostka nie ma obowiązku sporządzania sprawozdania z działalności, co wynika z art. 49 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

C. INFORMACJA KOŃCOWA.

1. Zbadane roczne sprawozdanie finansowe za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015r. jest prawidłowe oraz rzetelnie i jasno przedstawia sytuację majątkową i finansową, wynik finansowy oraz rentowność Szpitala.
2. Poszczególne wzory sprawozdania finansowego zostały sporządzone zgodnie z załącznikiem do ustawy o rachunkowości.
3. W toku badania nie stwierdzono faktów wskazujących na naruszenie przepisów prawa.
4. Dyrekcja Szpitala nie zgłosiła biegłemu zdarzeń po dacie bilansu, które mogłyby zmienić ustalenia dokonane podczas badania.
5. Raport sporządzono w sześciu jednobrzmiących egzemplarzach z przeznaczeniem dla: Zleceniodawcy badania – 5 egzemplarzy i Wykonawcy badania – 1 egzemplarz.
6. Raport zawiera 21 stron kolejno ponumerowanych i zaparafowanych przez biegłego rewidenta. Integralnym załącznikiem do „Opinii” i „Raportu” jest Sprawozdanie finansowe SPZOZ Miejskiego Szpitala Zespołowego w Częstochowie za 2015 rok.

Regina Fiałkowska

Kluczowy biegły rewident
Nr ewidencyjny 832

w imieniu podmiotu uprawnionego do badania
sprawozdań finansowych Nr 2948

REGINA FIAŁKOWSKA
KANCELARIA BIEGŁEGO REWIDENTA
37-450 Stalowa Wola, ul. Ofiar Katynia 33/3
fax 15 842 24 25, tel. 509 764 095
NIP 8651625248, REGON 831379223
e-mail: fialkowskar@go2.pl

mgr Regina Fiałkowska
Właściciel Firmy
KANCELARIA BIEGŁEGO REWIDENTA

Stalowa Wola 22 kwiecień 2016r.